

POHJOLAN RYHMÄVASTUU- JA OIKEUSTURVAVAKUUTUS

Vakuutusehdot

Voimassa 1.1.2011 alkaen

SISÄLLYSLUETTELO

VASTUUVAKUUTUS	3	5 TIETOJEN ANTAMINEN SOPIMUKSEN VOIMASSAOLOAIKANA	6
1 VAKUUTUKSEN TARKOITUS.....	3	5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus vakuutuksenottajalle.....	6
2 VAKUUTETUT.....	3	5.2 Tiedonantovelvollisuus vakuutetuille	6
3 VAKUUTUKSEN VOIMASSAOLO	3	5.1 Tiedon antaminen ryhmävakuutuksen päättymisestä	6
4 VAKUUTUSTAPAHTUMAT	3	6 VELVOLLISUUS ESTÄÄ JA RAJOITAA VAHINGON SYNTYMISTÄ	6
4.1 Korvattavat vahingot.....	3	6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita	6
4.2 Korvauspiiriin ulkopuolelle jäävät vahingot	3	6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus)	6
5 ERITYISIÄ TOIMENPITEITÄ VAKUUTUSTAPAHTUMAN SATUTTUA	3	6.3 Suojeluohjeiden ja pelastamisvelvollisuuden laiminlyönti vastuuvakuutuksessa	6
6 KORVAUSSÄÄNNÖT	3	7 VAKUUTUSTAPAHTUMAN AIHEUTTAMINEN	7
6.1 Vakuutusmäärä	3	7.1 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen	7
6.2 Omavastuu.....	3	7.2 Vastuuvakuutus	7
6.3 Yhteisvastuullisuus.....	4	8 SYYNTAKEETTOMUUS JA PAKKOTILA	7
6.4 Arvonlisäverolaki	4	9 KORVAUSMENETTELY	7
OIKEUSTURVAVAKUUTUS	3	9.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet	7
7 VAKUUTUKSEN TARKOITUS	3	9.2 Korvausoikeuden vanhentuminen	7
8 VAKUUTETUT	3	9.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet.....	7
9 TUOMIOISTUIMET JA VAKUUTUKSEN VOIMASSAOLO	3	9.4 Kuitaus vakuutuskorvauksesta.....	7
10 KORVATTAVAT VAKUUTUSTAPAHTUMAT	3	10 MUUTOKSENHAKU VAKUUTUSYHTIÖN PÄÄTÖKSEEN	7
10.1 Vakuutustapahtuman määrittely	3	10.1 Itseoikaisu	7
10.2 Yksi vakuutustapahtuma	4	10.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisuosituksia antavat lautakunnat	7
10.3 Useita vakuutettuja koskevat riidat	4	10.3 Käräjäoikeus.....	7
10.4 Saman vakuutetun useat vakuutustapahtumat	4	11 VAKUUTUSYHTIÖN TAKAUTUMISOIKEUS	7
11 RAJOITUKSET	4	11.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan.....	7
12 TOIMENPITEET VAKUUTUSTAPAHTUMAN SATUTTUA	4	11.2 Muut takautumisoikeustilanteet vahinkovakuutuksessa.....	8
13 KORVAUSSÄÄNNÖKSET	4	12 VAKUUTUSSOPIMUKSEN MUUTTAMINEN	8
13.1 Vakuutusmäärä	4	12.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana	8
13.2 Omavastuu	4	12.2 Jatkuvan vakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen kauden vaihtuessa.....	8
13.3 Korvattavat kustannukset.....	4	13 VAKUUTUSSOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN	8
13.4 Korvauksen määrä ja sen laskeminen	4	13.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus.....	8
13.5 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata	5	13.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana.....	8
13.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä	5	13.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa.....	8
RYHMÄVAKUUTUKSEN YLEISET SOPIMUSEHDOT	5	13.4 Vakuutuksen päättymisen vakuutetun osalta	8
1 ERÄÄT KESKEISET KÄSITTEET	5	14 KOLMANNEN HENKILÖN OIKEUDET VASTUUVAKUUTUKSESSA	8
2 TIEDONANTOVELVOLLISUUS ENNEN SOPIMUKSEN TEKEMISTÄ	5	14.1 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa	8
2.1 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus	5	14.2 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa	8
3 POHJOLAN VASTUUN ALKAMINEN JA VAKUUTUSSOPIMUKSEN VOIMASSAOLO	5	15 SOVELLETTAVA LAKI	8
3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen	5	16 MUITA VAKUUTUSSOPIMUSLAISSA KÄSITELTÄVIÄ ASIOITA	8
3.2 Vakuutussopimuksen voimassaolo	6		
4 VAKUUTUSMAKSU	6		
4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen	6		
4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen	6		
4.3 Viivästyneen vakuutusmaksun suorittaminen	6		
4.4 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä	6		
4.5 Kuitaus palautettavasta maksusta.....	6		

VASTUUVAKUUTUS

1 VAKUUTUKSEN TARKOITUS

Vastuuvakuutuksen perusteella

- korvataan kohdassa 4.1 mainitut vahingot
- huolehditaan vahingonkorvauksen perusteiden ja määrän selvityksestä
- neuvotellaan korvauksen vaatijan kanssa
- hoidetaan tai korvataan oikeudenkäynti, jos korvauskysymys joutuu oikeuskäsittelyyn.

2 VAKUUTETUT

Vakuutettuina ovat vakuutus sopimuksessa mainitut henkilöt toimiessaan sopimuksessa mainitussa ammatissa, toimessa tai virassa.

3 VAKUUTUKSEN VOIMASSAOLOALUE

Vakuutus on voimassa Pohjoismaissa.

4 VAKUUTUSTAPAHTUMAT

4.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan se määrä toiselle aiheutetusta henkilö- tai esinevahingosta, josta vakuutettu vahingonkorvaus- ja työsopimuslakien tai muuten voimassa olevan oikeuden mukaan on korvausvastuussa, kun tämä vastuu perustuu vakuutuskauden aikana sattuneeseen tekoon tai laiminlyöntiin.

Vakuutuksesta ei korvata sellaista taloudellista vahinkoa, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon (varallisuusvahinkoa) eikä sakkoa tai muuta senkaltaista seuraamusta.

4.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa

- *joka aiheutuu vakuutetulle itselleen, avio- puolisolle, lapselle tai muulle perheenjäsenelle*
- *jonka vakuutettu aiheuttaa muussa kuin vakuutus sopimuksessa mainitussa toiminnassa*
- *josta vakuutettu on vastuussa työnantajana*

- *omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä, säilytettävänä tai muulla tavoin käsiteltävänä tai huolehdittavana*
- *jota koskeva korvausvastuu perustuu yksinomaan sopimukseen tai muuhun sitoumukseen*
- *joka on aiheutunut liikennevakuutuslaissa kuvatussa liikennevahingosta riippumatta siitä, missä mainittu vahinko on sattunut*
- *joka on aiheutunut rekisteröitävän aluksen tai rekisteröitävän veneen käyttämisestä*
- *joka on aiheutunut ilma-aluksen käyttämisestä, kun vakuutettu on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä tai ilma-aluksessa tehtävää suorittavana*
- *siltä osin kuin on kysymys potilasvahinko- lain tarkoittamasta henkilövahingosta.*

5 ERITYISIÄ TOIMENPITEITÄ VAKUUTUSTAPAHTUMAN SATUTTUA

5.1 Vakuutuksen piiriin kuuluvassa asiassa Pohjola selvittää, onko vakuutettu korvausvelvollinen, neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa ja maksaa lain mukaisen korvauksen.

5.2 Vakuutetun tulee varata Pohjolalle tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen ja sovintoratkaisun aikaansaamiseen. Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido Pohjolaa ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisen oikea.

5.3 Jos vakuutetulta vaaditaan oikeudenkäynnissä vahingonkorvausta, joka on tämän vakuutuksen perusteella korvattava, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava oikeudenkäynnistä Pohjolalle. Pohjola hoitaa tai korvaa vakuutusmäärän rajoissa oikeudenkäynnin vakuutetun puolesta siltä osin kuin siinä on kysymys sanotusta vahingonkorvauksesta.

5.4 Jos Pohjola on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutettu tähän suostu, ei Pohjola ole velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan enempiä selvittelyjä asiassa.

6 KORVAUSSÄÄNNÖT

6.1 Vakuutusmäärä

Vakuutus sopimuksen mukainen vakuutus määrä on Pohjolan korvausvelvollisuuden ylämpänä rajana jokaisessa vakuutustapahtumassa. Samasta teosta tai laiminlyönnistä aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi.

6.2 Omavastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutus sopimuksen mukainen omavastuu vahingon määrässä.

6.3 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, mikä vastaa vakuutetun viaksi jäävää syyllisyyttä ja hänen ehkä vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Jos muuta perustetta ei ole, suoritetaan pääluvun mukainen osuus yhteisvastuullisesta korvauksesta.

6.4 Arvonlisäverolaki

Vahingon määrää laskettaessa otetaan vähentävänä tekijänä huomioon se verohyöty, joka vahingonkärsineellä on vahinkotapahtuman johdosta oikeus saada arvonlisäverotuksessa.

OIKEUSTURVAVAKUUTUS

7 VAKUUTUKSEN TARKOITUS

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita- ja rikosasioissa kohdassa 10 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

8 VAKUUTETUT

Vakuutettuina ovat vakuutus sopimuksessa mainitut henkilöt toimiessaan ammatissaan

- työsuhteessa tai
- virka- tai muussa siihen rinnastettavassa palvelussuhteessa (jäljempänä näissä ehdoissa: virkamiehenä).

9 TUOMIOISTUIMET JA VAKUUTUKSEN VOIMASSAOLOALUE

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta Suomessa tai muissa Pohjoismaissa syntyneissä vakuutustapahtumissa. Lisäksi edellytetään, että ne seikat, joihin vakuutustapahtuma perustuu, ovat syntyneet mainitulla alueella, ja että asia voidaan välittömästi saattaa käsiteltäväksi kärjäoikeudessa Suomessa.

Vakuutuksesta ei siten korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi lääninhallituksessa, hallinto-oikeudessa, vakuutus oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimissa tai Euroopan unionin tuomioistuimissa. Virkamiehelle korvataan kuitenkin vastaavat kulut kuin työsuhteiselle vakuutetulle olisi korvattu yleisissä tuomioistuimissa, mikäli virkasuhdelainsäädännöstä johtuu, että virkamiehestä koskeva asia käsitellään hallintolainkäytössä.

10 KORVATTAVAT VAKUUTUSTAPAHTUMAT

10.1 Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvataan vain asiat, jotka liittyvät vakuutetun työsuhteeseen taikka virkamiehenä toimimiseen.

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on riita-asiassa

- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan tai määrältään yksilöity vaatimus on todisteellisesti ja yksilöidysti kiistetty perusteen tai määrän osalta.

rikosasiassa

- vakuutetun esittämän yksityisoikeudellisen vaatimuksen kiistäminen perusteeltaan tai määrältään
- syytteen nostaminen. Syyte on nostettu, kun haastehakemus on saapunut kärjäoikeuden kansliaan.
- esitutinnan aloittaminen asiassa, josta tehdään syyttämättä jättämispäätös.

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattunut vakuutustapahtuma. Jos vakuutus kuitenkin vakuutustapahtuman sattuessa on ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, tulee myös niiden seikkojen, joihin asiassa esitetty vaatimus, kiistäminen, työ- tai virkasuhteen päättämisen ilmoitus, syyte taikka epäilty rikos perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan se aika, jonka vakuutettu on ollut vakuutettuna tällä vakuutuksella.

Jos edellytyksenä asian saattamiselle kärjäoikeuden tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun sanottu edellytys on täyttynyt.

10.2 Yksi vakuutustapahtuma

Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita- tai rikosasiassa samalla puolella
- vakuutetulla tai vakuutetuilla on useita riita- ja rikosasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen taikka samaan tai samanlaiseen, vaikkakin eriperusteiseen vaatimukseen.

10.3 Useita vakuutettuja koskevat riidat

Yhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana yhden vakuutuskauden aikana syntyneistä kustannuksista on vakuutusmäärän kolminkertainen määrä

- jos yhdestä tai useammasta työtaistelutoimenpiteestä on aiheutunut useita vakuutustapahtumia taikka
- jos tämän vakuutuksen vakuutettuja koskevat riita- ja rikosasiat perustuvat saman työnantajan tai samaan konserniin tai samaan taloudelliseen yhteenliittymään kuuluvien työnantajien taholta suoritettuihin lomautuksiin, työ-, virka- taikka palvelusuhteen irtisanomisiin tai purkamisiin taikka työ-, virka- taikka palvelusuhteen ehtojen loukkauksiin. Työnantajana pidetään virkamiesten osalta vastaavasti asianomaisia julkisyhteisöjä.

Näissä tapauksissa vakuutuksesta korvattavat kustannukset suoritetaan vakuutuksenottajalle tai sen määräämälle.

10.4 Saman vakuutetun useat vakuutustapahtumat

Yhden vakuutuskauden aikana sattuneiden saman vakuutetun useiden eri vakuutustapahtumien osalta Pohjolan ylin korvausmäärä on yhteensä vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

11 RAJOITUKSET

11.1 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- 1 *joka liittyy lainaan taikka takaukseen, pantaukseen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta*
- 2 *joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta*
- 3 *jossa on kyse virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä, jos syyte koskee tahallista tekoa, törkeää huolimattomuutta tai törkeää varomattomuutta taikka tekoa, jonka vakuutettu on tehnyt alkoholiin tai muun huumausaineen tai väärinkäyttämänsä lääkeaineen vaikutuksen alaisena*
- 4 *joka liittyy vakuutettua vastaan esitettyyn vahingonkorvaus- tai muuhun vaatimukseen, joka perustuu tekoon, jonka puolustus- tai esitutkinnasta aiheutuvia kuluja ei korvata, vaikka syyttäjää ei ajaisi teosta syytettä tai luopuu siitä*
- 5 *joka liittyy vakuutetun esittämään sellaiseen yksityisoikeudelliseen tai muuhun vaatimukseen, joka perustuu edellisessä kohdassa tarkoitettuun tekoon*
- 6 *joka liittyy lähestymiskieltoon*
- 7 *josta vakuutetulle aiheutuvia kustannuksia korvataan vastuuvakuutuksesta tai autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta*

8 *joka liittyy konkurssiin tai ulosottoon, ulosottolaisissa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan taikka ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoon*

9 *jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava oikeusturvavakuutuksesta*

10 *joka liittyy vakuutetun osakkuuteen yrityksessä tai jäsenyyteen yrityksen hallinnollisissa elimissä*

11 *jossa on kyse virantäyttöä koskevasta valituksesta*

12 *joka liittyy patenttiin tai muuhun aineettomaan oikeuteen.*

12 TOIMENPITEET VAKUUTUSTAPAHTUMAN SATUTTUA

12.1 Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, siitä on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti Pohjolle. Pohjola antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.

12.2 Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. *Jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä, vakuutuksesta ei suoriteta korvausta.*

12.3 Vakuutetun on oikeudenkäynnissä ja sovintoneuvotteluissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Mikäli vakuutetun vastapuolelleen esittämä oikeudenkäyntikuluvaatimus on tuomioistuimen päätöksellä hylätty osittain tai kokonaan, päätöksestä on Pohjolan vaatimuksesta valitettava.

Jos vakuutettu ei vaadi vastapuolelta kulujaan taikka luopuu vaatimuksesta osittain tai kokonaan ilman Pohjolan suostumusta tahi ei suostu valittamaan tuomioistuimen oikeudenkäyntikuluja koskevasta tuomiosta, vakuutuksesta suoritettavaa korvausta voidaan alentaa tai se evätä.

Riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annettun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) käsiteltävässä asiassa kuluja ei kuitenkaan tarvitse vaatia sovittelumenettelystä aiheutuneista kustannuksista.

12.4 Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää Pohjolaa sitovasti.

Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen tai muulle taholle suorittama maksu palkkioista tai kuluista ei sido Pohjolaa arvioitaessa vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrää.

13 KORVAUSSÄÄNNÖKSET

13.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan tai -sopimukseen merkitty vakuutusmäärä on Pohjolan korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vakuutustapahtumassa.

Mikäli riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioitavissa, vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata enempää kuin kaksinkertainen määrä riidanalaiseen etuuteen nähden. Etuuden määrää arvioitaessa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksia. Mikäli riidan kohteena on toistuvaisluonteinen maksu tai muu rahaerä, etuuden määrää arvioitaessa otetaan huomioon enintään tällaisen maksun tai rahaerän kymmenkertainen määrä.

Korvaus vakuutetun maksettavaksi tuomituista oikeudenkäyntikuluista voi olla enintään puolet vakuutusmäärästä ja edellisen kappaleen tarkoittamissa asioissa enintään sama määrä, mitä vakuutetun omien korvattavien asianajo- ja oikeudenkäyntikulujen määrä voi olla.

13.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

13.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

13.3.1 Riita-asiassa

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet sekä vastapuolelle maksettavaksi tuomitut oikeudenkäyntikulut. Tuomittuja kuluja ei kuitenkaan korvata, mikäli tuomio kulujen osalta perustuu tehtyyn sopimukseen.

Jos asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten välillä mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

13.3.2 Rikosasiassa

13.3.2.1 Asianomistajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siitä osin kuin oikeudenkäynnissä on ollut kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

13.3.2.2 Vastaajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut (*ks. kuitenkin ehtokohta 11.1 alakohta 3*).

13.3.3 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakekeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyt määräraajat.

13.3.4 Yhteinen etu

Mikäli asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta edusta taikka vakuutetulla on vakuutustapahtumassa valvottavana yhteinen etu tällä vakuutuksella vakuuttamattomien kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

13.4 Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti.

Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen tai jonkin muun synn vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu myöntämisen mukaisesti tai sovintoteitse, korvattavat kustannukset määritellään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa

asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut. Kustannuksista korvataan kuitenkin enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi velvoittama kulumäärä, ellei tuomioistuin ole ratkaisustaan ilmenevin perustein katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määriteltäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo (ks. erityisesti ehtokohta 13.1 toinen kappale), asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu. Korvattavien kustannusten määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kustannuksiin sisältyvä arvonlisävero.

13.5 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

- *kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet ennen vakuutustapahtumaa suoritettuihin toimenpiteisiin tai asian alustavasta selvittelystä taikka sellaisesta riittaisen asian selvittelystä tai hoitamisesta, jonka seurauksena vakuutettu perustellustikin luopuu vaatimuksistaan vastapuoltaan kohtaan*
- *asiamiehen matkustamisesta aiheutuvia lisäkustannuksia ja palkkioita*
- *tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia*

- *vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulo- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista llsäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä*
- *oikeustieteellisen asiantuntijalausnon hankkimisesta aiheutuneita kuluja*
- *rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöön tekemisestä taikka rikosasian esitutunnasta aiheutuvia kuluja*

Rikokseen syylliseksi epäillylle vakuutetulle korvataan kuitenkin lakimiesavun käyttämisestä esitutunnassa aiheutuvat kustannukset oikeusturvavakuutuksesta silloin, kun

- 1) esitutunnassa seuraa oikeudenkäynti, jonka kulut ovat tästä vakuutuksesta korvattavia tai
- 2) esitutunnassa olleesta asiasta tehdään syyttämättäjäättämispäätös.

- *kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä*
- *kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteiden, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi, taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet*
- *kustannuksia oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aihetta, taikka muutoin on tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttanut tarpeettoman oikeudenkäynnin*
- *välimiehen tai sovittelijan palkkiota ja kuluja.*

13.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

13.6.1 Pohjola suorittaa korvauksia vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen.

Lopullinen korvaus suoritetaan sen jälkeen, kun vakuutettu on Pohjolan vaatimuksesta osoittanut maksaneensa kuluista omavastuusuutensa ja mahdollisesti vakuutusmäärän ylittävän osuuden asiamiehen samalle pankkitilille, jolle vakuutuksesta maksettava korvaus suoritetaan.

13.6.2 Pohjolan korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, minkä vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.

13.6.3 Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on ennen korvauksen maksamista velvollinen siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen Pohjolalle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 13.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen kulukorvauksesta Pohjolalle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.

13.6.4 Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava Pohjolalle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettujen korvauksen määrään asti.

RYHMÄVAKUUTUKSEN YLEISET SOPIMUSEHDOT

Yleiset sopimusehdot sisältävät olennaisia osia vakuutuslainsäädännön (543/94) määräyksistä. Tähän ryhmävakuutukseen sovelletaan jäljempänä olevia ehtokohtia 1 – 16, jollei ryhmävakuutuslainsäädännössä tai ehdoissa ole jonkun asian kohdalla toisin sovittu.

1 ERÄÄT KESKEISET KÄSITTEET

Vakuutuslainsäädännön keskeinen sisältö määritellään vakuutuslainsäädännössä, vakuutuslainsäädännössä ja vakuutusehdoissa.

Vakuutusnottaja on se, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutuslainsäädännön.

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vahinkovakuutus on voimassa.

Vakuutusnottajana on Pohjola Vakuutus Oy. Vakuutusnottajasta käytetään näissä ehdoissa nimitystä vakuutusyhtiö.

Vakuutuskausi on sovittu vakuutuslainsäädännön merkitty vakuutuksen voimassaoloaika.

Vakuutustapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta.

Ryhmävakuutus on vakuutus, jossa vakuutetuina ovat vakuutuslainsäädännössä mainitun ryhmän jäsenet ja jonka koko vakuutusmaksun maksaa vakuutusnottaja.

Suojeluohje on vakuutuslainsäädännössä, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

Rajoitusehto on vakuutuslainsäädännössä, vakuutusehdoissa tai muussa kirjallisessa sopimuksessa oleva ehto tai määräys, joka määrittelee korvauspiirin ulkopuolelle jääviä vahinkoja tai rajoittaa vakuutuslainsäädännön.

2 TIEDONANTOVELVOLLISUUS ENNEN SOPIMUKSEN TEKEMISTÄ

2.1 Vakuutusnottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

Vakuutusnottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutusnottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheutonta viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

2.2 Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on täyttäneensä edellä mainittua velvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutuslainsäädännön ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää jo suoritettujen vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä.

Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutusnottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutusnottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

3 POHJOLAN VASTUUN ALKAMINEN JA VAKUUTUSSOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa osapuolten yhteisesti sopimasta ajankohdasta. Jollei alkamisajankohdasta ole sovittu, vakuutusyhtiön vastuu alkaa, kun vakuutusnottaja tai vakuutusyhtiö on antanut tai lähettänyt hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen.

Jos vakuutusnottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen vakuutusyhtiölle ja jos on ilmeistä, että vakuutusyhtiö olisi hakemuksen hyväksynyt, vakuutusyhtiö vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen saattuneesta vakuutustapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutusnottaja on antanut tai lähettänyt vakuutusyhtiön edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi vakuutusyhtiölle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokauden aikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen klo 24.00.

3.2 Vakuutussopimuksen voimassaolo

Vakuutussopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Vakuutussopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 13 mainituista syistä.

Vakuutus voi olla myös määräaikainen, jolloin se on voimassa sovitun vakuutuskauden. Vakuutus voi kuitenkin päättyä kesken vakuutuskauden jäljempänä kohdissa 4.2 ja 13 mainituista syistä.

4 VAKUUTUSMAKSU

4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen

Vakuutusmaksu on suoritettava kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö lähetti vakuutuksenottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen vakuutusyhtiön vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutuskauden alkamista.

Jos vakuutuksenottajan suoritus ei riitä kaikkien vakuutusyhtiön vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, vakuutusyhtiöllä on oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia hänen suorituksiinsa lyhennetään.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen

Jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun suorittamisen osittain tai kokonaan kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa koko vakuutussopimus päättymään 14 päivän kuluessa irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutuksenottaja suorittaa vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluessa. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, myöhästymisajalta on suoritettava viivästyskorkoa korkolain mukaan.

Vakuutusyhtiö on oikeutettu myös vakuutuslaskussa mainittuihin korvauksiin lähettämistään perimiskirjeistä. Jos vakuutusyhtiö joutuu perimään vakuutusmaksun oikeusteitse, se on oikeutettu lisäksi lain mukaisiin oikeudenkäyntimaksuihin ja -kuluihin.

Vakuutusyhtiö voi siirtää saatavansa perittäväksi kolmannelle osapuolelle.

4.3 Viivästyneen vakuutusmaksun suorittaminen

Jos vakuutuksenottaja suorittaa vakuutuksen koko vakuutusmaksun sen jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos vakuutusyhtiö ei kuitenkaan halua saattaa päättynyttä vakuutusta uudelleen voimaan, vakuutusyhtiö ilmoittaa 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun suorittamisesta lukien vakuutuksenottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

4.4 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä

Jos vakuutus päättyy sovitun ajankohtaa aikaisemmin, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu

on ollut voimassa. Muu osa jo suoritettua vakuutusmaksusta palautetaan vakuutuksenottajalle.

Palautettavaa vakuutusmaksua määrättäessä voimassaoloaika lasketaan päivinä sen vakuutuskauden mukaan, jota vakuutusmaksu koskee.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta tässä ehtokohdassa jäljempänä mainituissa tilanteissa tai kun asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 2.2 tarkoitetuissa tilanteissa.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta erikseen, jos palautettava maksu on vähemmän kuin vakuutussopimuslaissa mainittu euromäärä.

Vakuutusyhtiö perii kuitakin vakuutuskaudelta vakuutuslaskunsa tai vakuutussopimuksessa mainitun vähimmäismaksun.

4.5 Kuitaus palautettavasta maksusta

Vakuutusyhtiö voi vähentää palautettavasta vakuutusmaksusta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet saatavat.

5 TIETOJEN ANTAMINEN SOPIMUKSEN VOIMASSAOLOAIKANA

5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus vakuutuksenottajalle

Vakuutussopimuksen solmimisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa vakuutuksenottajalle vakuutuslaskun sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä.

5.2 Tiedonantovelvollisuus vakuutetuille

Jos ryhmävakuutuksessa on sovitettu, että vakuutusyhtiö pitää luetteloa ryhmävakuutuksen vakuutetuista, antaa vakuutusyhtiö vakuutetuille vakuutuksen voimaan tultua ja sen jälkeen kohtuullisin väliajoin tietoja vakuutuslaskun laajuudesta, vakuutuslaskun olennaisista rajoituksista, vakuutussopimuksen perustavista vakuutuksen velvollisuuksista sekä siitä, millä tavalla vakuutuksen voimassaolo riippuu vakuutetun kuulumisesta ryhmävakuutussopimuksessa mainittuun ryhmään.

Jos vakuutusyhtiö ei pidä luetteloa vakuutetuista, annetaan edellä mainitut tiedot vakuutetuille olosuhteet huomioon ottaen sopivalla ryhmävakuutussopimuksessa sovitulla tavalla.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on jättänyt vakuutetuille antamatta tarpeellisia tietoja tai on antanut hänelle siitä virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, vakuutuksen katsotaan olevan voimassa hänen hyväksyntänsä kuin hänellä oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutuslaskun sattuamisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.3 Tiedon antaminen ryhmävakuutuksen päättymisestä

Jos ryhmävakuutus päättyy vakuutusyhtiön tai ryhmävakuutuksen ottajan toimenpiteiden johdosta, vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutetuille vakuutuksen päättymisestä olosuhteet huomioon ottaen sopivalla tavalla. Jos ryhmävakuutussopimuksessa on sovitettu, että vakuutusyhtiö

pitää luetteloa ryhmävakuutuksen vakuutetuista, lähetetään vakuutetuille ilmoitus vakuutuksen päättymisestä. Jos vakuutusyhtiö ei pidä luetteloa vakuutetuista, annetaan ilmoitus päättymisestä samalla tavoin kuin ryhmävakuutussopimuksessa on sovitettu meneteltäväksi kohdassa 5.2 mainittujen tietojen antamisessa.

Vakuutetun osalta vakuutus päättyy kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö lähetti vakuutetuille ilmoituksen päättymisestä tai ilmoitti ryhmävakuutuksessa sovitulla tavalla vakuutuksen päättymisestä.

6 VELVOLLISUUS ESTÄÄ JA RAJOITTAA VAHINGON SYNTYMISTÄ

6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutuslaskunsa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus)

Vakuutuslaskun sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin vakuutusyhtiön oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksentekeijöille rangaistusta, jos vakuutusyhtiön etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa vakuutusyhtiön vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita.

Vakuutusyhtiö korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylittäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitettua pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

6.3 Suojeluohjeiden ja pelastamisvelvollisuuden laiminlyönti vastuuvakuutuksessa

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumaussäineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, korvausta voidaan alentaa tai se evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeleuhjeiden noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7 VAKUUTUSTAPAHTUMAN AIHEUTTAMINEN

7.1 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Harkittaessa, onko korvausta edellä mainituissa tapauksissa alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

7.2 Vastuuvakuutus

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

8 SYYNÄKEETTOMUUS JA PAKKOTILA

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuuden toimi henkilöön tai omaisuuden vahingoittamisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

9 KORVAUSMENETTELY

9.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko vakuutustapahtuma sattunut, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on suoritettava (esimerkiksi poliisitutkimusraportti ja rikosilmoitus). Asiakirjat ja selvitykset korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan. Vakuutusyhtiölle on varattava tilaisuus vahingon tarkastamiseen.

Vahingoittanutta esinettä ei saa hävittää ilman erityistä syytä. Rikoksesta on viipymättä ilmoitettava poliisiviranomaiselle.

Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan selvitykset, jotka ovat kohtuudella hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutusyhtiön mahdollisuudet hankkia selvityksiä.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta, voidaan hänen korvaustaan alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

9.2 Korvausoikeuden vanhentuminen

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai kun vakuutus on otettu vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

9.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

Vakuutusyhtiö suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutus sopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä vakuutusyhtiö lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa vajaavaltaisen kotipaikan holhousviranomaiselle lautakunnalle vajaavaltaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutuskorvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1000 euroa.

Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa korkolaissa säädetyn viivästyskoron.

9.4 Kuittaus vakuutuskorvauksesta

Vakuutusyhtiö voi vähentää korvauksesta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet saatavat.

10 MUUTOKSENHAKU VAKUUTUSYHTIÖN PÄÄTÖKSEEN

Vakuutuksenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytettävissään eri keinoja saadakseen muutosta vakuutusyhtiön päätökseen. Jos yhteydenotto vakuutusyhtiöön ei selvitä asiaa, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnasta. Tyytymättömällä on myös mahdollisuus nostaa kanne oikeudessa vakuutusyhtiötä vastaan.

10.1 Itseoikaisu

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön päätöksessä, hänellä on oikeus saada lähempää tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

10.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Toimisto on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia vakuutus- ja korvausasioissa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan viedä toimiston yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksistä, jotka koskevat lain ja vakuutussehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutus-suhteessa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan saattaa käsiteltäväksi myös kuluttajariitalautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella.

Lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asioita, joka on käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä. Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

10.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai vakuutusyhtiön kotipaikan taikka Suomessa olevan vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole. Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kannoikeuden vanhentumisen.

11 VAKUUTUSYHTIÖN TAKAUTUMISOIKEUS

11.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen suorittamaan korvausmäärään saakka.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa vahingosta huolimattomuudestaan riippumatta.

11.2 Muut takautumisoikeustilanteet vahinkovakuutuksessa

Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan määräytyy vakuutussopimuslain 75 §:n 4 momentin mukaisesti.

12 VAKUUTUSSOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

12.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa.

Vakuutusyhtiö lähettää ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muutuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutusnottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

12.2 Jatkuvan vakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen kauden vaihtuessa

Ilmoitusmenettely

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esimerkiksi kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin ja muihin sopimusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutussopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutussopimukseen edellä kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutusnottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutusnottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

Muutos tulee vakuutuksessa voimaan sen vakuutuskauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin edellä luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutusyhtiön on kirjallisesti irtisanottava vakuutus päätymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanomista koskeva ilmoitus lähetetään viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

13 VAKUUTUSSOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN

13.1 Vakuutusnottajan oikeus irtisanoa vakuutus

Vakuutusnottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päätymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutusnottaja ei ole määrännyt myöhempiä vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

13.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päätymään vakuutuskauden aikana tai irtisanoa vakuutusturva yksittäisen vakuutetun osalta vakuutuskauden aikana, jos

- 1) vakuutusnottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut väärää tai puutteellisia tietoja ja jos vakuutusyhtiö oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt
- 2) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen
- 3) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutus tapahtuman tai
- 4) vakuutettu on vakuutus tapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle väärää tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeutavasta perusteesta. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

13.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa

Vakuutuskausi ja sen jatkuminen määritellään ryhmävakuutussopimuksessa. Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päätymään vakuutuskauden vaihtuessa. Irtisanomista koskeva ilmoitus lähetetään vakuutusnottajalle viimeistään kuukautta ennen kauden vaihtumista.

13.4 Vakuutuksen päättymisen vakuutetun osalta

Edellä tässä kohdassa mainituissa tilanteissa vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutuksen päättymisestä vakuutetulle kohdan 5.2 mukaista menettelyä käyttäen.

Vakuutetun osalta vakuutus päättyy kuukauden kuluttua siitä, kun vakuutusyhtiö on lähettänyt vakuutetulle ilmoituksen päättymisestä tai ilmoitti ryhmävakuutuksessa sovitulla tavalla vakuutuksen päättymisestä.

14 KOLMANNEN HENKILÖN OIKEUDET VASTUUVAKUUTUKSESSA

14.1 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutus sopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutusyhtiöltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos vakuutusyhtiölle esitetään korvausvaatimus, vakuutusyhtiö ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitys vakuutus tapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään tieto asian myöhemmästä käsittelystä.

Jos vakuutusyhtiö hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

14.2 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa

Vahinkoa kärsineellä on oikeus nostaa vakuutusyhtiön korvauspäätöksen johdosta kanne vakuutusyhtiötä vastaan tai saattaa asia Vakuutuslautakunnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi kohdan 10 mukaisesti.

15 SOVELLETTAVA LAKI

Kaikissa vakuutuksissa sovelletaan Suomen lakia.

16 MUITA VAKUUTUSSOPIMUSLAISSA KÄSITELTÄVIÄ ASIOITA

Vakuutussopimuslaissa on säännöksiä myös seuraavista ryhmävakuutusta koskevista asioista:

Soveltamisala

Säännösten pakottavuus

Samastaminen

Virheellisten tietojen ja vaaran lisääntymisen merkityksettömyys

Maksun suorittaminen pankkiin tai postiin

Vakuutusmaksusaatavan vanhentuminen

Monivakuutus

Maksu väärälle henkilölle

Vakuutetun ilmoitukset